

Huvudman

Örebro kommun
kommun@orebro.se

Beslut

Datum 2025-03-03
Dnr SI 2025:641
Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Adolfsbergsskolan 7-9 i Örebro kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Örebro kommun att senast den **2 maj 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning och skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Örebro kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Örebro kommun ska vidta följande åtgärd

Användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt lärarens instruktioner

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 7 april 2025 klargöra skyldigheten för personal och elever att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning endast får användas i undervisningen enligt lärarens instruktioner, eller om de utgör extra anpassningar alternativt särskilt stöd, eller om det annars finns särskilda skäl. Huvudmannen ska dokumentera hur och när informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (5 kap. 4 a § skollagen)

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Örebro kommun en anmärkning avseende brister rörande skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Örebro kommun ska senast den **2 maj 2025**

vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2025:641) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under vårterminen 2025 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt lärarens instruktioner.

Tillsynen har genomförts genom besök i skolenheten den 21 januari 2025. Som en del av tillsynen har lektionsobservationer, samtal med lärare och en intervju med rektorn genomförts. Vidare har skolans skriftliga rutin avseende mobiltelefoner i skolan granskats. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt lärarens instruktioner

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har under tillsynsbesöket genomfört fyra lektionsobservationer. Vid tre av fyra lektionsobservationerna samlas mobiltelefoner in vid lektionsstart och förvaras i en mobillåda. Vid den fjärde lektionen hade telefonerna samlats in lektionen innan. Vid samtliga fyra lektioner observerades ingen elev med att använda mobiltelefon.

Av två lektionsobservationer noteras att enstaka elever använder sig av datorer till annat än vad läraren gett instruktion om. Under den ena observationen spelar en elev spel på sin dator i ca 40 minuter. Läraren ber eleven att upphöra med att använda datorn vid två tillfällen vilket eleven hör samman vid båda tillfällena, för att sedan fortsätta spela igen när skolpersonal lämnar eleven. Även en annan elev använder datorn till sociala medier i ett fåtal minuter. Av efterföljande samtal med läraren uppger läraren att eleverna inte behövde använda sina datorer under denna lektion. Den instruktion som läraren gett till eleverna är att de i första hand inte ska använda datorn, men att om de glömt sin bok eller blivit färdig med sin uppgift så kan de använda sin elevdator. Vidare uppger läraren att det alltid är någon elev per vecka som använder datorerna till annat än vad läraren gett instruktion om.

Vid den andra lektionen, där elever använder dator till annat än undervisningen och i enlighet lärarens instruktion, rör det sig om tre elever och under en begränsad tid. Läraren uppmärksammar inte detta då detta sker när läraren hjälper andra elever med skolarbetet.

Av samtliga intervjuer med lärare och rektor framgår att det händer att elever använder sig av datorn till annat än undervisningen och enligt lärarens instruktion. Vidare uppger samtliga intervjuade lärare att det rör sig om enstaka elever.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som

1. sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller
2. utgör extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap.

Om det finns särskilda skäl får dock rektorn eller en lärare tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall än som avses i första stycket. (5 kap. 4 a § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning vid undervisning endast får användas enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande. Det innebär att privat användning som huvudregel inte är tillåten och det gäller oavsett om det är av skolan tillhandahållen elektronik eller en elevs privata utrustning. Ett eventuellt användande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning ska därmed utgöra ett medel i undervisningen för att utveckla eleverna mot utbildningens mål. Utgångspunkten är att läraren ger generella instruktioner. Lärarens instruktion behöver dock inte vara samma för alla elever. Elever kan arbeta med olika uppgifter och utifrån det pedagogiska syftet kan elever som arbetar med en viss typ av uppgifter få använda mobiltelefoner eller annan elektronisk kommunikationsutrustning medan andra som arbetar med andra uppgifter inte får det. Enligt första stycket andra punkten ska det även vara möjligt att använda mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning om användningen sker som en extra anpassning eller särskilt stöd enligt 3 kap. (Prop. 2021/22:160 s.235)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolan inte uppfyller lagens krav avseende användandet av datorer i undervisningen enligt lärarens instruktioner. Tillsynen visar att det förekommer att elever under lektionstid använder sina datorer till annat än vad som framgår av lärarens instruktioner. Att datorer inte används enligt lärarens instruktioner leder till att eleverna distraheras från skolarbetet och ägnar sig åt annat än arbetsuppgifterna, vilket i sin tur riskerar att påverka deras kunskapsutveckling negativt.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Örebro kommuns verksamhet vid Adolfsbergsskolan 7-9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller användning av datorer enligt lärarens instruktioner. Det finns därför skäl att förelägga Örebro kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med skolans rektor framgår att det finns skriftliga rutin för mobiltelefoner som reglerar användandet av mobiltelefoner på skolan. Det är skolans rektor som beslutat om rutinen för mobiltelefoner i skolan. Vidare uppger rektorn att själva omhändertagandet av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning har diskuterats, då ansvar följer med omhändertagandet och som exempel berättar rektorn att två mobiltelefoner har gått sönder.

Av rutinen framgår bl.a. att mobilen kan samlas in i förebyggande syfte, innan en lektion börjar eller vid andra aktiviteter som utförs i och av skolenheten. Vidare framgår det att alla elever på skolan ska lämna sin mobil vid lektionsstart och att telefonen återfås vid lektionsstart. Av rutinen framgår även att mobilen kan omhändertas av lärare eller annan personal och när samt på vilket sätt eleven sedan kan få tillbaka sin telefon. Det finns också en avsnitt i rutinen som redogör för vad som händer när mobilen används på ett felaktigt sätt exempelvis genom att störa undervisningen eller i kränkande syfte. Denna rutin avser även smartklockor. Dock framgår det inte av skolans rutin hur omhändertagna föremål förvaras och hur de vid skolenheten säkerställer hur föremål lämnas tillbaka.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det ska för varje skolenhet finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 4 b-4 d §§. Rektorn beslutar om sådana rutiner. (5 kap. 4 e § skollagen)

Det framgår vidare av förarbetena till skollagen att det är skolans ansvar att förvara omhändertagna föremål på ett säkert sätt till dess att de lämnas tillbaka. Av rutinerna bör bl.a. framgå hur omhändertagandet av utrustningen ska gå till, t.ex. hur föremålen ska förvaras på ett betryggande sätt och hur insamlandet av utrustningen ska ske så att det framgår till vem varje föremål ska återlämnas. Det ska inte föreligga någon osäkerhet om huruvida ett föremål har omhändertagits eller huruvida det har lämnats tillbaka. (Prop. 2021/22:160 s.230)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolenhetens skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning inte uppfyller författningarnas krav.

Tillsynen visar att Adolfsbergsskolan 7-9 har en skriftlig rutin för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner som även avser smartklockor. Det framgår dock inte av nämnda rutin hur elevernas mobiltelefoner ska förvaras, vilket är en brist. Vidare framgår det inte av rutinen hur skolan säkerställer att mobiltelefonen eller annat beslagtaget föremål återges på ett betryggande sätt till rätt person, vilket också är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Örebro kommuns verksamhet vid Adolfsbergsskolan 7-9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Utredningen visar att skolan har en skriftlig rutin som i flera delar fyller sitt syfte genom att omfatta delar av hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Dock ska det framgå av rutinen hur själva förvaringen ska ske på ett betryggande sätt och det ska heller inte finnas någon osäkerhet om huruvida ett föremål har omhändertagits eller huruvida det har lämnats tillbaka. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela ange Örebro kommun en anmärkning.

X Alexander Aleryd

Beslutsfattare
Signerat av: Alexander Aleryd

X Fredrik Johansen

Föredragande
Signerat av: Fredrik Johansen